

Мде лий

1933 ий 1 февраль годсек лектеш.

Ава — чевер кече да кава

Ава нерген мынар сылне муро возалтын, чоныш логалше мынар почеламут сералтын! Шотлен от пытаре. Авалан йочажын пелен улмыжо — эн кугу куан. Тудо кажне гана конгаш олтен, түрлө кочкышым ыштен, шке шочшыжым тутло сий дене вуча. Шүм-чон порылыкшым, шокшыжым кажне икшывылан иксемын шындара. Ава пелен чонлан ласка, ойго мондалтеш.

Кужэгер район Йыван-солаште илыше Л.А.Поликарпова кум пачаш пиалан: вет тудо кум ўдыржылан илышым пөлеклен. Жап эрта, йоча-влак кушкыт, ынде нуно аваштым пөлек дене куандараш тыршат. Дарина ден Ульяна Ўдырамаш-влакын тўнямбал кечыштылан ончылгоч ямдылалташ тўналыныт. Нуно «8 Март дене» возыман сылне открыткым пырля ямдыленыт, шовын гыч ыштыме роза пеледышым налыныт. Ўдыр-шамыч пайрем кечын йоратыме аваштылан кучыктеныт (**снимкыште**). Мурым йонгалтареныт, почеламутым сылнын лудыныт, поро шомакла

дене шерге егын кумылжым савыреныт. А Маша эше идалькым веле эртен. Кушкын шумекыже, тудат акаже-влак семынак аважым куандараш тўналеш.

Поликарповмыт еш пашамат рўжге ышта, пайремымат веселан эртарат. Ўдырамаш-влакын тўнямбал кечышт — нунын ик эн йоратыме пайремышт. Вет суртышто вич ўдырамаш шошын эн сылне кечыжым чон йўлен вучен, пайрем ўстелым поген. Еш оза, Владислав, шке аважым, пелашыжым, эн шерге да мотор ўдыржө-влакым сылне пеледыш аршашла дене кажне гана куандарат.

В.МАМАЕВА.

Авамын ик пайремже
Шошо ден пырля толеш.
Тудын уло ойыртемеже,
Пўртўсат помыжалтеш.

Шуялтем авайлан кидым,
Шупшалам да ондалам.
Вашталтен огеш керт тидым
Вес пөлек,

кеч шергын нал.

С.АЛЕКСЕЕВА.

8 Март —
Ўдырамаш-влакын
тўнямбал кечышт.

Фотом еш архив гыч налме.

Фотом школ архив гыч налме.

«Орлёнок» деч пӧлек

Кодшо ийын Кужангер район Йӱледӱр кыдалаш школышто 4-ше классыште тунемше ӱдыр-рвезе-влак туныктышышт Л.В.Яковлева дене пырля «Орлята» программе почеш кыртмен пашам ыштымыштлан кӧра «Орлёнок» всероссийский йоча рӱдерыште лийыныт. Книгагудо поснак ӧрыктарен: ятыр ончер пашам ышта. Иктыже – «Народы России». Тӱрлӧ калыкын книгаж ден курчакше-влак коклаште марий сынаным нимом ужын огытыл.

Ситыдымашым корандаш манын, марий сынан курчакым «Орлёнокыш» колтеныт. Шукерте огыл рӱдер гыч куандарыше серыш ден вучыдымо пӧлекым налыныт (снимкыште). Йоча рӱдерысе книгагудын пашаенже-влак тауштеныт да марий курчак нунын ончерыштым пойдараманын палемденыт. Пӧлек шотеш орлятский символикан книга заложко ден краснодарысе чайым колтеныт. Тиде йӧршеш вучыдымо, но куанле лийын.

В.МАМАЕВА.

Увер Россий Президент В.В.Путин Федеральний Собранилан посланийыштыже ЕГЭ шотышто темым тарватен. Выпускник-влаклан ик предмет дене ЕГЭ-м кокымшо гана кучаш йӧным ышташ темлен.

Фотом еш архив гыч налме.

Мурсем - тиде илыш

Уста композитор, дирижёр И.И.Егоров дене вашлиймаш Михайловка тӱвыра пӧртыштӧ эртаралтын (снимкыште). Тушко алысе калык, тунемше,

туныктышо-влак погыненыт. Иван Ильич шочмо верже, йоча пагытше, пашаж нерген каласкален. Вашлиймаште тудын шоктымо ятыр муро йонген. И.И.Егоровын ешыжат мурсемлан шӱман. Родион эргыже – композитор, мурызо. Марина ӱдыржӧ мураш йӧрата. Пелашыже Зоя Михайловна поро канашым пуа. «Мурсем – тиде мыйын илышем», – оила Иван Ильич.

Э.СТЕПАНОВА.

Советский район.

Российысе увер

Санкт-Петербургышто «Табуретка» российскийе йоча театр да поэзий фестивалъ эртаралтеш. Тушко йоча театр коллектив-влак ушнен кертыт. Икшыве-шамычын ийготышт – **18 ий марте**. Фестиваль нерген тӱрыс увер – taburetkafest.ru сайтыште.

8-11-ше класслаште тунемше-влак шымлыме проектышт дене «**Без срока давности**» всероссийский конкурсышко ушнен кертыт. Тагасымаш ныл йыжын дене эртаралтеш. Тӱрыс уверым rp.memory45.su сайтыште ончаш лиеш.

Мурсемлан шӱман еш-влакым «**Вместе. Музыкальная семья года по версии «Родников»**» конкурсышко ушнаш ӱжыт. Тидлан еш нерген 7 минуташ кӱчык фильмым войзыман. Йодмашым **31 май марте** пуыман.

Марий Элысе увер

Март тӱналтыште Марий Элысе школлаште **ОБЖ** дене икымше всероссийский открытый урок эртаралтын. Ончыкыжым тыгай занятий-влак **27 апрельыште, 2 сентябрьыште, 4 октябрьыште** лийыт.

1-11-ше класслаште тунемше-влак, «**Национальный герой**» республикысе конкурсыш ушныза. Шымлыме да усталык паша-шамычым аклымашке колтыза. **20 апрель марте** вучат. Тӱрыс уверым rv12.ru сайтыште ончыза.

Март гыч Марий Элысе школлаште **всероссийский тергыме паша** тӱналын. Тудо **17 май марте** шуйна. **4-8-ше класслаште** тунемше-влакын шинчымашыштым тергат.

2 мартыште Марий кугыжаныш университетыште Российысе калык-влакын шочмо йылмышт да литературышт дене федерал олимпиадын иктешлыше йыжынже эртаралтын. Олимпиадыште Йошкар-Оласе да районласе школлаште 8-11-ше класслаште тунемше 116 үдыр-рвезе уш-акылжым терген (снимкыште).

Тергыме пашан пайдаже

Нуным Марий Эл Правительство Председательын икымше алмаштышыже М.З.Васютин, Образований да науко министр Л.А.Ревуцкая, Марий кугыжаныш университетын Калыкле тўвыра да тўвыра кокласе коммуникаций институтын директоржо Р.И.Чузаев саламленыт да сай лектышым тыланеныт. Якутск олase Йўдвел-Эрвел федерал университетын шочмо йылме да литератур дene федерал олимпиадыжын координаторжо Е.С.Дьяконова палемден:

– Олимпиадын пайдаже кугу. Тудо шочмо йылмым йўраташ, келгынрак тунемаш тарата. Шуко баллым погышо үдыр-рвезе-шамыч кўшылы шинчымашым пуышо ятыр тунемме тўнежыш вступительный экзаменым кучыде пурен кертывт.

Тыгай олимпиаде тений Татарстан ден Башкортостан республикла да Одо кундемшыште эртаралтын. Сенгыше-влакым апрель тўналтыште увертарат.

В.МАМАЕВА.
Авторын фотожо.

Салам, шошо!

Пагыт вашталтым, шошо лишеммым кажне кечын шижаш лиеш. Кече шокшынрак ырыкта. Тўрволак гыч вўд чыпчаш тўналын. Кайык-влак утларак чогыматат, чонештылыт. Кече кужемын. Южо вере лумат шула.

Никита БОРИСОВ,
Александр ИВАНОВ.
Морко, Коркатово.

Онгай экскурсий

Красногорский посёлкысо автофургон комбинат шуко енлан палыме. Тушто 960 ен пашам ышта. Ме, Чакмарий школышто 2-шо «Б» классыште тунемше-шамыч, тушко экскурсий дене миенна. Комбинатын тўн инженерже кажне цех дене палдарен. Робот-машинан пашам ыштымыжым эскеренна. Изи ужашла гыч кугу фургонын шочмыжым ужынна. Тўрлў профессий дене палыме лийынна. Вашлиймаш сай шарнымашым коден.

Тунемше-влак.
Звенигово район.

Морко район Кужер школышто Физкультур арня эртаралтын. Тунемше-влак ече дене ўчашеныт, «Зарнице» модышышто ви й - ку а - ты ш т ы м тергеныт, физкультурым туныктывшо

Ю.Д.Николаев «Весела стартым» эртарен. Юрий Дмитриевичын тунемшыже-шамыч районышто, республикыште веле огыл, всероссийский тагасымашлаштат ятыр сенымашыш шуыныт. Шукерте огыл Морко район Шлань ялыште эртаралтше ече дене танасымаште тунемшыже Даниил Филиппов кумшо верым налын.

Уста тренер 2-шо номеран Морко школышто, Октябрь-

Уста тренер

Снимкыште: Ю.Д.Николаев – тунемшыже-влак дене цырля.

ский посёлкысо кыдалаш да школ-интернатыште пашам ыштен. Тунемшыже-влак Российысе специальный олимпиадыштат сененыт.

2008 ийыште туныктышылан «Российын эн сай тренерже» почётан лўмын пуэныт. Ю.Д.Николаев районышто физический культур дене туныктышо-влаклан ой-кагаш дене полша, почмо уроклам эртарат.

Э.ТЕРЕНТЬЕВА.

Коваем

Уло мыйын коваем,
Пешак тудым йоратем.
Шыман кидшым кучалам,
Ласкан тудым ондалам.
Пайрем дене саламлем,
Сай пөлекым кучыктем.

Лена АКТУГАНОВА.

Кужэгер, Топкавлан.

Пырля шергалыт

Елизавета Поликарпова Кужэгер район Йүледүр кыдалаш школышто икымше классыште тунемеш. Яра жапыште кагаз гыч пүчкедаш, сүретлаш кумылан. Янлыкым сүретлаш үдырлан поснак келша. Коваже Ю.Ю.Поликарпова дене книгаг чүчкыдын шергалыт (**снимкыште**). Нуно шукуж годым йомакым лудыт. Елизавета коважлан сурт сомылкамат ышташ полша. Тудым чот йората да пайрем дене шокшын саламла.

В.МАМАЕВА.

Фотом еш архив гыч налме.

Пайрем дене!

Татьяна Вячеславовна – тыге маныт авамым пашаштыже. Тудо «Акашево» чыве фабрикиште пашам ышта. Шке сомылжым уло кумылын шукта. Мөнгыштö гын кум үдыржылан – эн ныжыл, поро, лыжга, пашаче ава. Мемнам шкетын ончен кушта. Ме тудым моткоч йоратена, пагалена да пайрем дене саламлена.

Полина ВИНОГорова.

Советский, Михайловка.

Суртышто вучат

Мемнан авана-влак изи шольына да шүжарна дене мөнгыштö шинчат. Нуно школ гыч толмынам вучат. Тутло сийым ыштен ямдылат. Ме сай отметке дене куандарена. Поро, ныжыл авайна-влакым моткоч йоратена.

Лилия ден Альбертина КУКЛИНАМЫТ.

Параньга, Матародо.

*Кече ырыктыме семынак,
уло шүмет дене йоратен,
тый, Ава, айдемым ончен
кушет!*

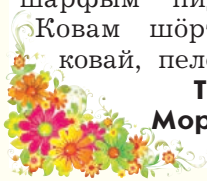
Д.ОРАЙ.

Шөртньö гай

Ковам, Нина Николаевнам, моткоч йоратем. Тудо пеш поро кумылан, мотор. Шинчаже шемшоптыр тусан, түрвыжö лышташ гай вичкыж. Авам Москошто пашам ышта, а мый ковам дене пырля илем. Кажне эрдене коваем, тамле кочкышым пукшен, школыш ужата. Кастене кидпашам ышташ кумыланда. Носким, шарфым пидаш туныктен. Ковам шөртньö гай. Тау, ковай, пеленем улметлан.

Таня ТИХОнова.

Морко, Эгерсола.

Эре полшена

Ковайнам, Мария Алексеевна Фёдоровам (**снимкыште**), ешыште чылан йоратена да тудын пашажым аклена. Мыланна тутло кочкышым ямдыла, кастене носким пидеш. Ме ковайлан вольыкым ончаш полшена.

Марина БИРЮКОВА.

Звенигово, Поянсола.

Фотом еш архив гыч налме.

Пашалан тунемам

Авам пелен шуко пашалан тунемам. Пиццым, когыльым пырля ыштена, кочкаш шолтена. Кастене кидпашалан кумыланда. Палем, аваем мыйын ончыкылык илышем верч тургыжлана. Сай айдемым ончен куштынеже. Лишыл енем пайрем дене саламлем. Кужу ўмырым тыланем.

Алина НИКОЛАЕВА.

Морко, Волаксола.

Йоратымаш

Майрук йолташыж деч йодеш: «Аватым кузе йоратет?»

– Уло чон дене йоратем, – пелешта Олюк.

– Тидым кузе умылаш?

– Сайын тунемам, мутшым колыштам, кажне кечын кўмыж-совлам мушкам, кўварым ўштам.

И.БУКЕТОВА-АЛВИЙ.

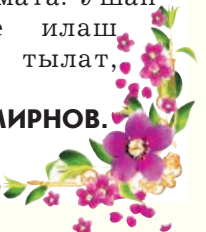
Пиалан улам

Мый пиалан айдеме улам. Пеленем йоратыме аваем уло. Тудын пашаже шуко гынат, мыланем жапым эре муэш. Пырля пашамат ыштена, модынат. Поро шомак дене шымата. Ушан ой-кагаш дене илаш туныкта. Тау тылат, авай!

Альберт СМЕРНОВ.

Морко,

Кожлаер.

Эн шыма

Эн поро, эн ласка, эн шыма койышан мыйын аваем. Тудын лүмжө – Оля. Тудо күрен шинчан, шемалге ұпан. Кажнын кумылжым нөлтен, кече гай шыргыжеш.. Авам кевытыште пашам ышта. Мый шерге енем чаманем, эре полшем. Акам дене коктын кұмыжсовлам мушкана, пөртыштө арулыкым әскерена, шольына дене модына. Аванам чот йоратена.

Марина НИКОЛАЕВА.
Советский,
Кельмаксола.

Шерге айдеме

Мыйын авамын лүмжө – Ирина. Тудо Марий Шой тўналтыш школышто пашам ышта. Тунемше-шамычлан шокшо да тамле кочкышым шолта. Яра жапыште кидпашам ышта. Телым ече дене мунчалтена, шошым пакчаш тўрлө кушкылым шындена. Кенежым саскам, понгым погена, күтүм күташ коштына. Эре пырля улына. Снимкыштат когыньнам уждыда.

Чыла ўдырамашым 8 Март пайрем дене саламлем. Тыланем пенгыде тазалыкым, кид-йол куштылгылыкым, еш пиалым, шошо кече гай моторлыкым да чыла сайым гына.

Анастасия СОРОКИНА.

Кужәгер, Руш Шой.

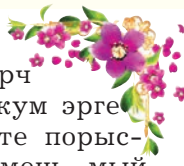
Фотом еш архив гыч налме

Сай отметке – пөлек

Авамын лүмжө – Евдокия. Тудо мемнан верч тыршыше, мемнам йоратыше ава. Ме ешыште кум эрге улына. Кугурак изам Россий Армию радамыште порысшышым шукта. Кокымшыжо Йошкар-Олаште тунемеш, мый авам пелен улам. Тудо дояркылан пашам ышта. Эрденак кая, суртыштат сомыл шуко уло. Сандене мый авамлан полшашак тыршем. Кастене шашке дене модына, кином ончена. Шерге енем сай отметке дене гына куандарем.

Артемий ВЕДЕНКИН.

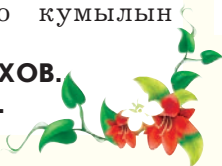
У Торъял, Кузнеч.

Саламлена

Ме Көрдымучаш ялыште илена. Авам Светлана Валерьевна Советский посёлкышто «Акашево» чыве фабрикыште пашам ышта. Вика, Ксюша, Максим да мый авайнам моткоч йоратена. Ўдырамаш-влакын кечышт дене уло кумылын саламлена.

Ростислав ОРЕХОВ.
Советский район.

Авамлан

Ик сылне шошо кечым Шүм вургыжын вучем. Авамлан сай пөлекым Пуаш мыят шонем. Вучем мотор авамым, Пашам ышташ полшем. Эрден, пайрем ты кечын, Аршашым кучыктем.

Ксения БУТЕНИНА.
Морко, Эгерсола.

*Эн лишыл, эн улымышо,
эн поро айдеме – ава.*
И.КАРАЕВ.

Сылнын йонгышо мут

Лена авам (снимкыште) – поро чонан, пашам, арулыкым йоратыше ўдырамаш. Авамлан пөртым эрыкташ, кұмыж-совлам мушкаш полшем. Паша гыч толмекеже, школ илыш нерген мутланена. Кумылжо ынже воло манын, сайын тунемаш тыршем. Авайым моткоч йоратем да пагалем. Илышым пөлеклымыжлан тауштем. Ава! Кузе тудо сылнын йонга.

Валерия СУВОРОВА.
Звенигово, Поянсола.

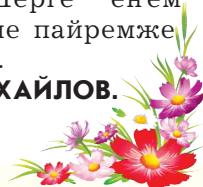

Фотом еш архив гыч налме

Пеледыш гай

Лена авам чылт пеледыш гай мотор. Шкежат кушкылым моткоч йората. Кенежым пакчана йошкарге, нарынче, канде тўс-влак дене волгалтеш. Мый авамлан вўдым нумалаш, йыраглашке шаваш полшем. Телылан ятыр пеледышым пөртыш кусарен шындена. Тек юалге игечыште мемнам куандарат. Шерге енем шошын икымше пайремже дене саламлем.

Рома МИХАЙЛОВ.
Морко, Арын.

Тест

**Марий ўдырамаш
писатель-влак нерген**

1. Валентина Изилиянова могай ялеш шочын?

1. Башкортостан Республика, Мишкан район, Андреевке ял. 2. Башкортостан Республика, Мишкан район, Кугу Соказа ял. 3. Башкортостан Республика, Янаул район, Уял.

2. 1985 ийыште «Ончыко» журналыште Мария Илибаеван могай ойлымышыже савыкталтын?

1. «Ласкалык». 2. «Шем йыраг». 3. «Кумыл».

3. 1977 ийыште лекше «Ямде лий» газетыште Р.Л.Петухован (Леон Раян) могай почеламутшо савыкталтын?

1. «Кенеж аршаш». 2. «Авамлан». 3. «Шыже эр».

Йодыш-вашмут

«Ўдыр да эрге йочам шкевуя пашам ышташ иксемын туныктыман мо?» йодышлан вашмутым муаш Психологий да педагогике, медицине да социальный польшыым пуйшо «Детство» рўдерын туныктышо-дефектологшо Н.П.Железняк полша:

– Ўдыр да эрге йоча, мутат уке, ойыртемалтыт. Рвезе-влак утларак чолга, писе улыт. Ум пален налаш тыршымышт дене ончыко каят. Ача але ава тудым виян, провор улмыжлан мокталта гын, эшеат шўлдыраҥеш. Ўдыр икшыве шкалан мо кїлмыл, мом ыштышашым сайынак пала. Тудо утларакшым арулыкым эскера. Ўдырлан лектыш шерге. Но илышыште мўкгешат лийын кертеш. Сандене икшывын койыш-шоктышыжым шотыш налман. Молан шїман улмыжым умылман.

«Мый, ача-ава, родо-тукым, палыме еҥ-влак, палыдыме еҥ-влак» мут-шамычым онгыш шындылза. Нуным могай тўс да радам дене вераҥдымым чонда йодмо почеш рашемдыза.

Сўретым ончалза. Эн ончыч мом шекланышда? Тест

Саксофонист

Те чулым айдеме улыда, тендан йыр эре йолташда-влак пўрдыт. У да пайдале кылым куштылгын муыда, но тидлан шуко жапым да вийым пытарыман. Южгунам каналташ да шкет лияш кўлеш.

Чурий

Те шургымашан кас-влакым огыда йўрате. Тыланда касым шып эртараш да чоным почын мутланаш келша. Кугу компанийыште лийме деч вара чот нойымым шижыда. Тыланда вийым погаш жап кўлеш.

Тўткышым ойырымман

Ешыште шочшым воспитатлымаште тўрлў проблеме лектеш. Мутлан, икшыве яра жапым пайдалын кучылтшо манын, ача-ава-влак тудым кузе кумылангышаш улыт? Йоча шукыж годым телефон дене модын шинча. Тиддеч кузе коранаш!

Йодыш-влаккан Йошкар-Оласе «ГороДетей» тунемме рўдерын психолог-логопедше, Россий Федерацийын общий образованийын почётан пашаеҥже Е.М.Паскаль (снимкыште) тыгерак вашешта:

– Икшыве яра жапшым пайдалын кучылтшо манын, тудым изинек туныктыман. Шочшын койышыжо, уш-акылже, тыршымашыже, жапым аклен моштымыжо еш гыч тўналеш. Ешыште могай шўлыш озалана, тугай йоча кушкеш. Садлан икте-весым пагален да келшен илыман, икшывымат тидлан туныктыман, жапыштыже тудлан полшен шогыман. Ешартыш занятийлаште уш-акылым, мастарлыкым вияндаш кумылангыдыман. Музыкальный але кидпаша кружокыш кошташ, спорт дене кылым кучаш таратыман. Кертме семын ойым, ўшаным пуаш тыршыман. Шукырак моқтыман, сенгымашыжлан ўшаныман. Кўлеш годым уто койышым тўрлатыман, умылен моштыман да чын лияш туныктыман. Тыгак икшывын шонымашыжым, йодмыжым шотыш налын,

тудын дене пырля каныш кечым эртараш йўным муман.

Йоча моштымо пашажым шке ыштышаш. Огеш керт гын, полшыман, но тўрыс ыштен пуйман огыл.

Тыгай сўретат вашлиялтеш: икшыве тўрлў йодыш дене ынже йыгыжтаре, воктене мешаен ынже кошт манын, ача-ава-влак тудым телевизорым ончаш поктен колтат але телефоным кучыктат. Йочам пашам пырля ышташ огыт ушо. Икшыве ача-авалан огеш полшо гын, кунам тудо пашалан тунемеш? Садлан тудым изиж годымак кугуракым пагалаш, изиракым чаманаш да пашам йўраташ туныктен куштыман. А йочалан яра жапым пайдалын кучылт моштымаш – тиде пеш кугу паша. Шочшо ача-авам ончен илаш тунемеш.

З.ТИМОФЕЕВА ямдылен.
Фотом еш архив гыч налме.

Тукым кыл

Кажне еш шке тукумжым палышаш. Тидын дене ешын пенгыдылыкше кылдалтын. Ме коча-кован туныктымышт почеш илена, ача-аван ойкангашыштым колыштына. Ковам ден кочам «Москва» ялзанылыкыште пашам ыште-ныт. Ныл йочам ончен куштымыштлан «За любовь и верность» медаль дене палемдалтыныт. Ешыште чылан пырля пашам ыштена, пайремым веселан эртарена. Кугурак-влакым ончен, кидпашалан тунемына, йўлам аралена. Тукумемым эскерен, мыят поро кумылан кушкам.

Алёша ВЛАДИМИРОВ.
Волжский, Кугу Корамас.

Таум ойлат

Игече левештен гынат, кайык-влаклан кочкышым муаш неле. Ме класс дене нунылан полшаш кумыланна. Кайык үстелым ыштышна, школ кудывечысе пушенгылашке сакалышна. Мӱнгӱ гыч киндым, пырчым, коям конден, кормушкыш пыштышна. Шулдыран йолташна-влак кайык үстелыш тыманмеш чонештен толыч. Түрлӱ семын чогыматат, пуйто таум ойлат. Поро пашам ышташ нимыняр йӱсӱ огыл.

Софья СОКОЛОВА.

У Торьял, Тошто Торьял.

Снимкыште Морко район Коркатово лицейште тунемше-влакым уждыда. Нуно кайык-шамычлан түрлӱ кормушкым ямдыленыт. Тыге йӱштӱ телым илен лекташышт полшеныт. Теат, йоча-влак, шулдыран йолташ-шамычлан полшаш ида мондо. Вашке шырчык толеш. Омартам ямдылыза.

Фотом лицейын архивше гыч налме.

Калык пале

○ Шемгорак пыжа-шыже воктене шып шинчен ок керт гын, игече пужла.

○ Шемгорак веселан чогы-матен чонештылеш гын, сай игечым вучыман.

Кайык шошылан куана, ньога – аважлан.

Калыкмут.

Сӱретым чиялтыза.

Ульяна ПАВЛОВАН сӱретше. Медведево, Руэм.

Изи озавете

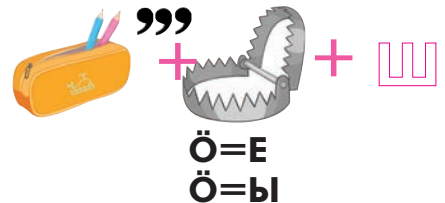
Теныз кугыжаныш

Кӱлеш: 2 кугу совла рис, 50 грамм кол, 1 кияр, 1 кугу совла кукурузо, 1 муно, 20 грамм ўмбал.

Рисым, колым да муным шолтыза. Кияр ден муным кубик семын пӱчкедыза. Салатым ўмбал дене варыза. Кукурузо да кияр дене сӱрастарыза.

Ребус

Рекламе.

«Ямде лий» газет
Тун редактор
Л.Н.ГРИГОРЬЕВА.
Индекс: П4696.
Тираж 1550 экз.
Заказ
Формат – А-4-8.

https://vk.com/yamde_lii
<https://t.me/yamedelii>
yamde_lii@mail.ru
yamedelii@mediamari.ru
(автор-влаклан)
Сайтын адресше: ямделий.рф

УЧРЕДИТЕЛЬ-ВЛАК:
Марий Эл Республикысе Тӱвыра, печать да калык-влакын пашаш шотышто министерстве, Марий Эл Республикысе «Марий Эл» увер агентстве» КАУ.

Газетым редакцийште погым да верстатлым, «Марий Эл Республикысе Правительствын типографийже» ООО-што ямде оригинал-макет гыч савыктым. Типографийн адресше: 424000, Йошкар-Ола, Комсомольский урем, 112.

Газетым Кыл, информационный технологий да массовый коммуникаций сферым эскериме шотышто федеральный службыв Юл кундем федеральный округысо управленийшытже регистрироватлым.

Номер – ПИ № ТУ52-01404,
2023 ий 22 сентябрьште пуымо.

0+

Печатьш пуымо жап – 14-00,
фактически – 13-00

Авторын да редакцийн шонымашышт түрлӱ лийын кертат. Серыш-влак мӱнгеш огыт коллат.
Ак – кутырен келшыме почеш.

Редакций да издатель: **Марий Эл Республикысе «Марий Эл» увер агентстве» КАУ.** Директор – **Е.И.КУЗНЕЦОВ.**
Редакцийн да издательн адресше: 424006, Йошкар-Ола, СССР Вооружённый Вийын 70-ше идалыкше урем, 20-шо порт. Тел. 8(8362) 45-22-82.

Курчак

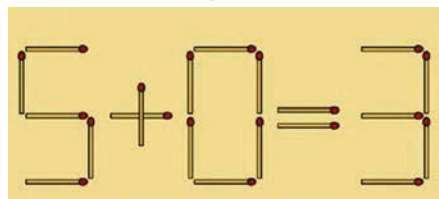
Акаж деч Тая йыгыла:
 – Акай, каласе-ян, молан
 Кугу огеш лий курчакем?
 Эреак пеленем малтем,
 Эре у тувырым киктем,
 А тудо йөршынак ок куш...
 Акаже воштыл ончалеш,
 Шўжаржылан тыге манеш:
 – Палет, молан курчак ок куш?
 Тый тудым нигунам от муш.
 Курчакым Тая пеш мушкеш,
 Леп-леп вўд дене чывылта.
 Шона: вашке кугу лиеш...
 Йоча-влак дечын йодына,
 А те кузерак шонеда?

М.КАЗАКОВ.

Никита СУББОТИНЫН сўретше.

Советский, Ўрша.

Ик шырпым верже дене
 вашталтен, чын вашмутым
 ыштыза.

В

Фотоконкурсна мучашлалтын. Ўдыр-рвезе-влак теле каныштым веселан эртарымышт нерген ятыр фотом колтеныт. Конкурсшышко шкет, йолташышт, шольо-шўжарышт, изаакашт, еш дене пырля ушненыт. Сеңгышыш Йошкар-Ола гыч Чулковмыт, Морозовмыт, Никифоровмыт, Акпулатовмыт еш-влак (снимкыште) лектыныт. Нуно тўшка фотом ыштен колтеныт да эн шуко лайкым погеныт. Шокшын саламлена да редакцийыш пўлеклан вучена.

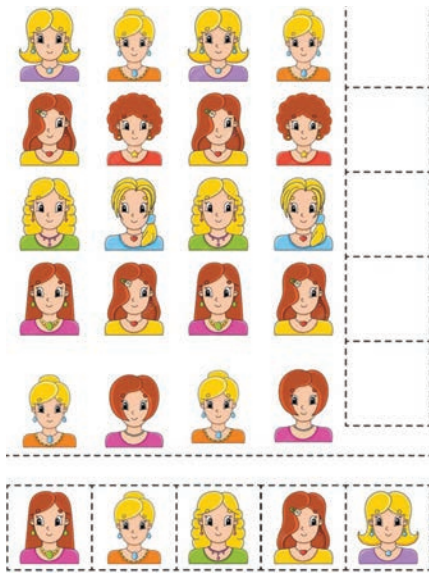
Тушто

Йўштым чыта, шокшым чыта, олым пырчим ок чыте.

Вася кроссворды сойодышлан вашмутым кычалеш да акаж деч йодеш:

- Акай, мо деч посна мелнам кўэшташ ок лий?
- Шомакет могай буква гыч тўналеш?
- «А».
- Тугеже тиде ава!

11-17 март – Ўярня арня.

Шошо пайрем

Ўярня – марий калыкын кугу пайремже. Тудо шошо пагыт лишеммым шижтара. Курым гыч курымыш, тукум гыч тукумыш куснышо да аралалтше пайрем йўлам кызытат шуктена. Ўярня арняште мелнам кочман да курык гыч мунчалтыман. Тек тудо онайын да веселан эрта.

Алексей СУНГУРОВ.
 Йошкар-Оласе Калыкле
 сымыктыш гимназий.

Тая, кок тенгеаш окса-влакым тўлен, фотоальбомым налын. Вич тенгеаш окса-шамычым тўла гын, 12 тыгыде оксалан шагалрак лиеш ыле. Фотоальбом мыняр тенгеаш?

Яра клеткылаш
 могай сўретым
 шындыман!

Лабиринтым эртыза.